

verslag

Bestuurskern

Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Den Haag

Contactpersoon

M. Machgielsen
projectleider AMvB VTH

M +31(0)6-31763447
martin.machgielsen@minienm.nl

Datum

30 oktober 2018

Betreft Werkbezoek RUD Limburg-Noord
Datum/plaats 19 oktober 2018 / De Kipster te Oirlo

Het werkbezoek aan de RUD Limburg-Noord heeft op bijzondere locatie plaatsgevonden, midden tussen de witte legkippen in het Limburgse Oirlo. De kippen bewonen een unieke innovatieve en toekomstbestendige kip- en milieuvriendelijke kippenboerderij 'De Kipster', opgezet door vier enthousiaste ondernemers met een creatieve geest.

De Kipster

Ruud Zanders, medeoprichter en kippenboer, heeft met een inspirerend verhaal – doorspekt met de nodige humor – alle aanwezigen aan zijn lippen weten te kluisteren. Ruud heeft ons meegenomen naar zijn jeugd waar zijn ouders traditioneel boerden met 56.000 kippen op kooi en het varken – dat nog net niet aan tafel zat – de etensresten toegeworpen kreeg. Het concept dat je apart voer verbouwd voor dieren is eigenlijk pas vanaf de jaren 50 gemeengoed geworden. Afrikaanse kippenboeren vinden het idioot dat je eten dat mensen ook kunnen eten als kippenvoer gebruikt. Als we op de aardbol optimaal voedsel willen produceren moeten we reststromen beter gebruiken, voedingsrijke grond beplanten met tarwe en voedingsarm met veeteelt. Ook moet de dierlijke eiwitconsumptie in het westen omlaag. Ruud vertelt dat hij door in gesprek te blijven maatschappelijke organisaties warm heeft laat lopen en heeft weten aan te haken bij zijn plannen en ambities. Zo is Wakkerdier, op zichzelf een kritische partij, inmiddels fan van het Kipsterei. Zelfs zo dat ze er een radio spotje aan hebben gewijd:

https://files.wakkerdier.nl/app/uploads/2017/10/23170745/WakkerDier_Kipster_2017_R20.mp3

Met een faillissement als aanleiding is Ruud van een traditionele kippenboer, die vooral meer eieren voor minder geld wil maken, verandert in een boer die een mens, dier en milieuvriendelijke kippenbedrijf heeft waar hij ook nog geld mee verdient. In september 2017 is de eerste Kipster stal geopend in Oirlo en vanaf oktober hetzelfde jaar lagen de eerste eieren van de 24.000 kippen op de schappen bij de Lidl. Een vijfjarige afname garantie van de Lidl tegen een vaste prijs en een startsubsidie van de provincie maakt dat het bedrijf van start kon en nu rendabel is. Direct viel Kipster al in de prijzen. Zowel nationaal als internationaal. Geroemd voor het ondernemerschap, de positieve bijdrage aan het dierenwelzijn en het milieuvriendelijke aspect. Meerdere Kipsters zullen volgen waaronder binnenkort één bij onze zuiderburen.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Datum
30 oktober 2018

Uiteraard hebben we allemaal even een kijkje genomen tussen de kippen. Opvallend is dat het uitsluitend witte kippen zijn. Het blijkt dat witte kippen minder eten dan bruine, maar dat de opbrengst vergelijkbaar is. Een slimme keuze dus. Ingegeven door de Afrikaanse collega's eten de kippen geen voedsel dat ook door mensen gegeten wordt, maar bestaat het voer uit restproducten; wasa crackers, rijswafels, brood, aardappels end. Een mooi voorbeeld van het bedrijven van circulaire economie en bewust opgaan met voedsel. Roald Lapperre, Directeur Generaal Milieu Internationaal, zou graag op de hoogte worden gebracht als er regelgevingsproblemen zouden zijn m.b.t. het verwerken van reststromen. Hier komt Ruud nog op terug.

Wat doet de kip?

Meer dan scharrelen, kippen zijn actieve dieren.

Schuilen

Ze willen schuilen en vluchten als gevaar dreigt, ze schuilen graag tegen de regen.

Eieren leggen

Ze leggen bij voorkeur samen eieren op een rustig plekje.

Chillen

Ze houden van zonnebaden en van stofbaden.

Scharrelen

Ze scharrelen zelfs als ze geen trek hebben.

Rusten

Ze willen ook rusten op een zitstok.

Eten

Ze besteden 60% tot 90% van de tijd dat ze wakker zijn aan het zoeken van eten.

Wat zegt de kip?

Meer dan tok tok, kippen zijn praatgrage dieren.

Scharrelen

We geven aan elkaar door waar we gaan scharrelen.

Geluid

We maken ruim dertig verschillende soorten geluiden.

In het ei

We communiceren ook met de kuikens in het ei en luisteren naar wat het kuikentje terugpiept.

Waarschuwen

We waarschuwen elkaar voor gevaar van bijvoorbeeld roofvogels.

Pihorde

We vertellen elkaar hoe de pihorde in elkaar zit.

Emoties

We delen hun emoties, zoals angst en tevredenheid.

We zeggen dat we blij zijn met de drie sterren van het Better Living keurmerk.

Bij het ontwerp van de huisvesting is aan meer gedacht dan alleen een mooi en diervriendelijk verblijf voor kippen. Zo wordt de stallucht grondig gereinigd met een systeem uit de ziekenhuiswereld voordat deze naar buiten wordt geleid waardoor de fijnstofemissie met meer dan 95% wordt gereduceerd. De geproduceerde mest wordt met behulp van een mestdroogtunnel gedroogd tot max. 80% van het gehalte aan droge stof en kan vervolgens als waardevolle mest in de vorm van korrels verder worden verwerkt. Tot slot leveren de zonnepanelen op het dak de benodigde stroom en een warmteterugwinningsinstallatie zorgt voor een hoge energie-efficiëntie. Het gebruik van fossiele brandstoffen is hierdoor overbodig.

Het bezoek aan 'De Kipster' was een bijzondere en inspirerende ervaring. In de link hieronder legt Juul, de dochter van Ruud, voor het jeugdjournaal nog even haarfijn uit hoe het er in het bedrijf van haar vader toegaat.

<https://jeugdjournaal.nl/artikel/2197486-de-kippen-van-juul-13-zijn-beroemd.html>

Bestuurskern

Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Datum

30 oktober 2018

DEFINITIEF

Bestuurskern
Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Datum
30 oktober 2018

RUD Limburg-Noord

Het werkbezoek aan de Limburg stond uiteraard niet in de minste plaats in het teken van de RUD Limburg-Noord. *De link met Kipster is dat de RUD de omgevingsvergunning heeft afgegeven, waarbij het begrip maatwerk zondermeer van toepassing is omdat nog niet voor alle aanwezige zaken regels waren opgesteld.*

Na een korte voorstelronde heeft directeur Frits Tuijt het woord genomen. Afgezien van het feit dat de RUD sinds 1 december 2017 opgericht is als openbaar lichaam op grond van de Wet en basistaken uitvoert voor het bevoegd gezag zijn er weinig overeenkomsten met andere omgevingsdiensten. De RUD Limburg-Noord voert alleen taken uit voor gemeenten, bestaat uit een zestal medewerkers en een directeur, heeft geen (eigen) huisvesting en "het personeel" voor circa 200 fte aan werkzaamheden is nog gewoon in dienst van de gemeenten. Op het eerste oog niet echt in lijn met hoe het bedoeld is.

Frits Tuijt benadrukt dat wat hem betreft niet de structuur leidend moet zijn, maar de inhoud. Met de inhoud lijkt het goed gesteld. Er zijn geen discussies gaande over het basistakenpakket, de gemeenten zijn flexibel als het gaat om personele bezetting, korte lijnen met het bevoegd gezag, goede samenwerking in de ketenaanpak, kennisgroepen voor het delen van kennis en expertise, per gemeente één persoon – in de vorm van een coördinerend RUD-manager – als aanspreekpunt voor zowel bestuurders als ambtenaren en voor zover bekend als enige RUD een adviesraad (bestaande uit de gemeente secretarissen).

Roald vroeg zich af of de nabijheid van het bestuur van invloed is op het nemen van besluiten als de RUD-medewerker in hetzelfde "huis" zit. Is er sprake van 2-pettenproblematiek? Bob Lange van de gemeente Beesel gaf aan dit probleem niet te herkennen: de RUD-medewerker geeft een handhavingsadvies en de wethouder beslist of dit wordt opgevolgd. Dat is een transparant proces en werkt ook bij andere RUD's zo. Rutger Vloet, coördinator relatiebeheer RUD, bevestigd dit en geeft aan dat het in de praktijk wel mee zal vallen; alle gemeenten hebben op regionaal niveau bestuurlijke afspraken gemaakt waaraan iedereen zich dient te houden.

Op het gebied van VTH staat de uitrol van de VTH-applicatie EVA op het programma. In het voorjaar van 2016 hebben alle partners binnen de RUD Limburg Noord de samenwerkingsovereenkomst ondertekend met daarin de afspraken omtrent het gezamenlijk voorbereiden van de aanbesteding van een VTH-applicatie. De ambitie is de applicatie over de hele provincie uit te rollen.

Doel van de applicatie is:

- Verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven;
- VTH-informatie delen met alle ketenpartners;
- Werkuitwisseling faciliteren;
- Standaardiseren en harmoniseren processen;
- Eén centrale VTH-informatievoorziening;
- Verlaging van kosten door licenties in een groter volume af te nemen en besparing op beheerkosten;
- Gezamenlijk aansluiten op de Omgevingswet.

Door de RUD is aan Roald voorgelegd dat vanuit EZK de subsidiestroom voor energie is gestopt. Mogelijk wordt de resterende 3 miljoen via de VNG uitgegeven met de nodige administratieve lasten wat nadelig kan zijn voor de taakuitvoering. Roald geeft aan dat IenW uiteraard belang heeft bij een goede taakuitvoering, maar – als in dit geval de resterende 3 miljoen via de VNG wordt uitgegeven – de afstemming hierover gezocht moet worden met de VNG. Roald geeft in deze context aan dat een nieuwe subsidie vanuit het Rijk er niet in zit.

De RUD geeft aan dat de krapte op de arbeidsmarkt een probleem is. Toezicht en handhaving lijkt geen sexy beroep en ook de opleidingen die hierop aansluiten zijn niet druk bezocht. Het werken met flexibel inzet bare inhuurkrachten die bij meerdere gemeenten taken uitvoeren lijkt een oplossing.

De RUD is zich aan het voorbereiden op de komst van de Omgevingswet. De RUD ziet dat elke gemeente wel een medewerker heeft die zich bezig houdt met de komst van de omgevingswet. Masja Stefanski (BZK, projectleider Invoeringswet Omgevingswet) en Martin Machgielsen (IenW, projectleider implementatie VTH in Omgevingswet) leggen uit dat het huidige basistakenpakket zo beleidsneutraal mogelijk wordt overgezet naar de Omgevingswet. Dat betekent dat er in principe geen taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving bijkomen of afgaan. Verschillen kunnen echter ontstaan doordat het aangrijpingspunt voor de meeste taken van het basistakenpakket onder de Omgevingswet anders wordt. Het huidige basistakenpakket heeft als

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Datum
30 oktober 2018

aangrijpingspunt hoofdzakelijk het begrip inrichting, maar onder de omgevingswet verschuift dit bijna volledig naar het begrip activiteit; voor SEVESO-bedrijven zal het begrip inrichting blijven bestaan.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Masja geeft verder aan dat bestaande vergunningen voor bedrijven gewoon blijven gelden als omgevingsvergunning onder de Omgevingswet. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten bedrijven dus niet opeens een nieuwe vergunning aanvragen.

Datum
30 oktober 2018

Doordat onder de Omgevingswet – binnen de kaders van het Besluit kwaliteit leefomgeving – gemeenten zelf milieunormen mogen opstellen, vraagt dit om de nodige kennis en expertise op het gebied van bijvoorbeeld geluid, geur en trillingen. Deze kennis is aanwezig bij een omgevingsdienst omdat het toezicht op deze taken al verplicht bij een omgevingsdienst is belegd als basistaak. Het is daarom raadzaam als omgevingsdienst hierop in te spelen en het gesprek aan te gaan met de gemeenten over de opzet van hun omgevingsplan zodat deze plannen beleid en regels bevatten die ook handhaafbaar zijn. In Limburg Noord is dit geborgd omdat de toezichthouders werken vanuit de aangesloten gemeenten.

Het bezoek vanuit Den Haag aan de RUD Limburg-Noord was voor alle partijen goed. Voor ambtelijk Den Haag is het goed eens mee te kijken in de keuken van een dienst die afwijkend georganiseerd is dan bedacht in de Haagse torens. Door vanuit de inhoud/het takenpakket aan te sturen en niet vanuit de structuur is er een mooie dienst neergezet; een dienst met voldoende dynamiek om flexibel mee te bewegen met zijn tijd in voorbereiding op de komst van de Omgevingswet. Als dit betekend dat de RUD-kern zich moet uitbreiden of de organisatiestructuur aangepast moet worden, zal dit in samenwerking met de partners plaatsvinden. Voor de RUD was het een kans aan te tonen dat de huidige structuur past binnen het politieke klimaat en de uitvoering voldoet aan de kwaliteitscriteria; Rutger is overigens zelf nauw betrokken bij de nieuwe versie van de landelijke kwaliteitscriteria. Het werkbezoek werd om 15:00 uur voldaan afgesloten.